

STORTINGET

Innst. 397 L

(2024–2025)

Innstilling til Stortinget
fra helse- og omsorgskomiteen

Prop. 125 L (2024–2025)

Innstilling fra helse- og omsorgskomiteen om Endringer i matloven (hjemmel for overtredelsesgebyr ved brudd på forskrift)

Til Stortinget

Sammendrag

Helse- og omsorgsdepartementet foreslår i proposisjonen endringer i lov 19. desember 2003 nr. 124 om matproduksjon og mattrygghet mv. (matloven), ved å ta inn ny § 26 a om hjemmel for overtredelsesgebyr ved brudd på forskrifter fastsatt etter matloven § 10 tredje ledd.

Lovbestemmelsen som foreslås, gir hjemmel til å ilegge overtredelsesgebyr ved brudd på forskrifter hjemlet i matloven § 10 tredje ledd dersom disse forskriftene har bestemmelser om overtredelsesgebyr. Forslagets hovedinnhold er knyttet til forslag til forskrift om forbud mot markedsføring av visse næringsmidler rettet mot barn, som er foreslått hjemlet i matloven § 10 tredje ledd. Departementet foreslår å innføre overtredelsesgebyr for overtredelser der de etablerte reaksjonsmidlene i matloven ikke anses tilstrekkelige og derfor ikke har nødvendig preventiv effekt for å sikre etterlevelse av regelverket. Videre foreslås forskriftshjemler for utmåling og betaling av gebyret.

Komiteens behandling

Komiteen har hatt skriftlig høring i saken. Innen fristen ble det mottatt 14 skriftlige høringssvar. Disse kan leses på sakens side på stortinget.no.

Komiteens merknader

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Kamzy Gunaratnam, Tove Elise Madland, Even A. Røed og Truls Vasvik, fra Høyre, Sandra Bruflot, Erlend Svardal Bøe og lederen Tone Wilhelmsen Trøen, fra Senterpartiet, Siv Mossleth og Kjersti Toppe, fra Fremskrittspartiet, Bård Hoksrud, fra Sosialistisk Venstreparti, Marian Hussein, fra Rødt, Seher Aydar, fra Kristelig Folkeparti, Hadle Rasmus Bjuland, og fra Pasientfokus, Irene Ojala, viser til forslag til endringer i matloven og lovbestemmelser som gir hjemmel til å ilegge overtredelsesgebyr knyttet til forslag til forskrift om forbud mot markedsføring av visse næringsmidler rettet mot barn, som er foreslått hjemlet i matloven § 10 tredje ledd.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmet fra Fremskrittspartiet, er opptatt av å beskytte barn og unge mot reklame for usunn mat og drikke.

Komiteen viser til at næringen i 2014 opprettet Matbransjens faglige utvalg (MFU) for å forsterke selvreguleringsordningen som har eksistert på området, med mål om å hindre markedsføring av usunn mat og drikke rettet mot barn og unge.

Komiteen registrerer at departementet nå har forskriftsfestet et forbud mot markedsføring av usunn mat og drikke rettet mot barn og unge under 18 år, og foreslår i denne proposisjonen å innføre overtredelsesgebyr for overtredelser der de etablerte reaksjonsmidlene i matloven ikke anses tilstrekkelige.

Komiteen merker seg at forskriften ble foreslått med bakgrunn i Meld. St. 15 (2022–2023) Folkehelsemeldinga – Nasjonal strategi for utjamning av sosiale helseforskjellar, der det ble pekt på behovet for å vurdere ulike tiltak for å verne barn bedre mot markedsføring av usunn mat og drikke. Komiteen viser til at Stortinget ved behandlingen av Folkehelsemeldinga fattet et anmodningsvedtak om å be regjeringen forskriftsfeste et forbud mot markedsføring av usunn mat og drikke rettet mot barn og unge under 18 år.

Komiteen merker seg at departementet sendte forslag til ny forskrift om forbud mot markedsføring av visse næringsmidler rettet mot barn og ny hjemmel i matloven om overtredelsesgebyr på høring 22. august 2024, med høringsfrist 22. november 2024. Departementet mottok 148 høringsvar. Av de som støttet forslaget om overtredelsesgebyr, var blant annet Barneombudet, Legeforeningen, Helsedirektoratet, Mattilsynet, Nasjonalforeningen for folkehelsen, Folkehelseforeningen, Forbrukerrådet og Forbrukertilsynet.

Det kom også flere innsigelser mot forslaget, blant annet et høringsvar fra NHO Mat og drikke, som ble utarbeidet på vegne av bransjen og støttet av blant andre Coca Cola Norge, Maarud AS, Nestlé Norge, NHO reiseliv, Ringnes AS og TINE SA.

Komiteen merker seg at departementet mener det er behov for effektive virkemidler som bidrar til at de bestemmelsene som fastsettes i samsvar med matloven § 10 tredje ledd, etterleves, og at de reaksjonsmidlene som eksisterer, ikke er tilstrekkelige samt at innføring av overtredelsesgebyr vil ha en preventiv effekt. Komiteen merker seg også at noen høringsinnspill påpeker at overtredelsesgebyr utgjør straff i EMKs forstand, og at rettssikkerhetsgarantier som følger av EMK (Den europeiske menneskerettskonvensjon) må oppfylles ved illeggelse av overtredelsesgebyr.

Komiteen viser til at departementet opprettholder forslaget i høringsnotatet om at overtredelsesgebyret skal kunne ilegges «virksomheter». Komiteen viser til at departementet mener det ikke bør spesifiseres i loven hvilken offentlig myndighet som skal ha kompetanse til å ilegge overtredelsesgebyr eller være klageorgan, og at det ikke bør innføres en plikt til å ilegge overtredelsesgebyr ved brudd på forskriften, men at dette må vurderes i hver enkelt sak.

Komiteen merker seg at departementet foreslår at Kongen i statsråd har anledning til å gi nærmere forskriftshjemler om illeggelse, utmåling og betaling av

overtredelsesgebyret, og at det ikke foreslås å innta faste satser eller øvre rammer for utmålingen i § 26 a.

Komiteen viser også til at departementet ikke ser grunn til å fastsette annen frist enn fire uker i forslag til ny § 26 i matloven når det gjelder betalingsfrist.

Komiteen viser ellers til proposisjonens forslag om bestemmelser om renter og tilleggsgebyr, subsidiært ansvar for betaling av overtredelsesgebyr, tvangsfullbyrdelse og bestemmelse om innkreving.

Komiteen fremmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen evaluere forskrift om forbud mot markedsføring av visse næringsmidler særlig rettet mot barn og tilhørende overtredelsesgebyr etter 2 år.»

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Rødt, viser til at Stortinget i forbindelse med behandlingen av folkehelseloven vedtok at regjeringen skulle innføre et markedsføringsforbud for usunn mat rettet mot barn og unge under 18 år, jf. behandlingen av Innst. 398 S (2022–2023). Regjeringen fastsatte forskrift om forbud mot markedsføring av visse næringsmidler særlig rettet mot barn 25. april 2025.

Flertallet viser til at forskriften var på bred høring, og departementet fikk over 150 høringsinnspill. Det er gjort en rekke justeringer for å imøtekomme høringsinnspillene, og bestemmelsene i forskriften ble tydeliggjort etter høringen.

Flertallet viser til at forskriften har som formål å fremme folkehelsen ved å beskytte barn mot helsemessig uønsket markedsføring av usunne mat- og drikkevarer. Forskriften forbyr markedsføring av produkter med høyt innhold av sukker, salt og fett når denne er særlig rettet mot barn, og inneholder også bestemmelser som forbyr indirekte påvirkning, som reklame i barnefilmer, kommersielle konkurranser med lav aldersgrense og utdeling av vareprøver til barn. Flertallet vil påpeke at selv om markedsføring særlig rettet mot barn av disse produktene blir forbudt, er ikke selve produktene forbudt å selge, selv ikke til barn.

Flertallet har merket seg at det har blitt hevdet at produkter som leverpostei og makrell i tomat vil bli omfattet av markedsføringsforbudet. Flertallet stiller seg undrende til hvordan det er mulig å komme til en slik konklusjon. Flertallet mener bestemt at leverpostei og makrell i tomat ikke er ferdigmat. De er heller ikke å regne som søte pålegg, som er eksemplifisert i forskriften med honning og sjokoladepålegg. Flertallet mener helt klart at det ikke er noe i den nye forskriften som forhindrer reklame, også særskilt rettet mot barn, for leverpostei og makrell i tomat. Dette blir også bekreftet av Helse- og omsorgsdepartementet.

Flertallet støtter forskriften og mener den er et viktig virkemiddel i arbeidet med å redusere kostholdsrelaterte helseplager blant barn og unge. Flertallet mener videre at det er avgjørende at tilsynsmyndigheten gis effektive virkemidler for å håndheve regelverket, og at overtredelsesgebyr er et egnet og forholdsmessig sanksjonsmiddel i denne sammenheng. Flertallet viser til at Helsedirektoratet har fått i oppdrag å utarbeide en veileder til forskriften som skal være et nyttig verktøy for aktørene som berøres av reglene. Aktørene er invitert til dialog med Helsedirektoratet om utformingen av veilederen.

Flertallet viser til at departementet foreslår å innføre en ny bestemmelse i matloven (§ 26 a) som gir hjemmel for å ilegge overtredelsesgebyr ved brudd på forskrifter fastsatt med hjemmel i matloven § 10 tredje ledd. Flertallet viser til at dagens reaksjonsmidler i mange tilfeller ikke er hensiktsmessige eller tilstrekkelig effektive for å sikre etterlevelse av regelverket.

Flertallet støtter forslaget om å gi tilsynsmyndigheten adgang til å ilegge overtredelsesgebyr som et administrativt virkemiddel. Flertallet mener dette vil styrke tilsynsmyndighetenes mulighet til å reagere raskt og forholdsmessig ved brudd på regelverket, og bidra til bedre etterlevelse og økt rettssikkerhet.

Flertallet viser til at forslaget inneholder klare rammer for illeggelse, utmåling og innkreving av gebyr, herunder krav til skyld (uaktsomhet eller forsett), klageadgang, foreldelsesfrist og subsidiært ansvar. Flertallet mener at dette gir et godt rettssikkerhetsmessig rammeverk, og støtter departementets vurderinger.

Et annet flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet, Sosialistisk Venstreparti, Rødt og Pasientfokus, vil presisere at overtredelsesgebyrer skal kunne nyttes der andre reaksjonsmidler ikke er tilstrekkelige eller ikke passer. Dette flertallet vil også presisere at et mål med overtredelsesgebyr er å forebygge overtredelser ved å kunne ilegge et gebyr ved overtredelse som virker avskrekkende. Formålet er ikke å rette opp et ulovlig forhold, slik tilfellet er ved tvangsmulkt. Dette flertallet viser til at det ikke blir en plikt til å ilegge overtredelsesgebyr, men at det må gjøres en vurdering av om overtredelsesgebyr bør ilegges i det enkelte tilfellet. Momenter i denne vurderingen bør bl.a. være om overtredelsen er vesentlig eller en gjentatt overtredelse.

Dette flertallet støtter å innføre en slik hjemmel for overtredelsesgebyr ved brudd på forskrift. Dette flertallet mener at det kan være hensiktsmessig at hjemmelen for overtredelsesgebyr får noe utsatt iverksettelse. Slik kan næringslivet få tid til å innrette seg etter den nye forskriften, og veilederen vil være utarbeidet og tatt i bruk.

På denne bakgrunn fremmer dette flertallet følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen sikre at endringer i matloven (hjemmel for overtredelsesgebyr ved brudd på forskrift) iverksettes 1. januar 2027.»

Komiteens medlemmer fra Høyre og Fremskrittspartiet viser til Stortingets behandling av Prop. 120 L (2023–2024) Endringer i matloven mv. (forskriftshjemmel for å fremme helse). Her støttet ikke Høyre og Fremskrittspartiet en ny forskriftshjemmel i § 10 tredje ledd om merking, presentasjon og markedsføring av næringsmidler. Disse medlemmer støtter derfor ikke å gi hjemmel til å ilegge overtredelsesgebyr ved brudd på forskrifter hjemlet i matloven § 10 tredje ledd dersom disse forskriftene har bestemmelser om overtredelsesgebyr slik regjeringen foreslår.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til at Høyre i behandlingen av folkehelsemeldingen støttet å vurdere flere tiltak for å verne barn og unge bedre mot markedsføring av usunn mat og drikke, men mente at andre tiltak måtte vurderes før eventuelle forbud.

Komiteens medlemmer fra Høyre og Fremskrittspartiet viser til at Høyre og Fremskrittspartiet har problematisert konsekvensene et forbud vil ha for norske næringsaktører, og at det vil være juridisk og praktisk vanskelig å gjennomføre. Disse medlemmer viser til Regelrådets uttalelse datert 13. november 2024 om forskrift om forbud mot markedsføring av visse næringsmidler rettet mot barn og ny hjemmel i matloven om overtredelsesgebyr. Disse medlemmer viser til at Regelrådet mener at forslaget ikke er tilstrekkelig utredet, og at høringsnotatet til forskriften inneholder mange ubesvarte spørsmål. Regelrådet problematiserer også konsekvensene dette har for norske næringsaktører, og hvordan forbudet juridisk og praktisk skal gjennomføres. Disse medlemmer viser til Regelrådets anbefaling:

«Regelrådet vil anbefale at mindre byrdefulle alternativer enn det markedsføringsforbudet som departementet foreslår blir grundigere utredet. Et slikt alternativ kan for eksempel være å videreutvikle selvreguleringsordningen Matbransjens faglige utvalg (MFU). På denne bakgrunn mener Regelrådet at målene ikke kan nås til en relativt sett lav kostnad for næringslivet i denne saken.»

Disse medlemmer viser til at Regelrådet er et faglig og politisk uavhengig forvaltningsorgan underlagt Nærings- og fiskeridepartementet.

Komiteens medlemmer fra Senterpartiet, Sosialistisk Venstreparti, Rødt, Kristelig Folkeparti og Pasientfokus viser til

proposisjonens forslag og forskriften som regjeringen har fremmet. Disse medlemmer viser til at reklame virker sterkt på barn, og at barn er en svært sårbar forbrukergruppe. Disse medlemmer viser også til at barn og unge selv svarer i undersøkelser at de mottar for masse reklame, særlig i sosiale media. Disse medlemmer viser til at barn allerede har et særskilt vern mot reklame i lovverket etter markedsføringsloven. I markedsføringsloven § 19 står det krav om å vise særlig varsomhet overfor barns påvirkelighet, manglende erfaring og naturlige godtroenhet. Etter markedsføringsloven § 20 andre ledd er det i dag forbudt å direkte oppfordre barn til å kjøpe annonserte ytelser, eller å be dem overtale foreldre eller andre voksne til å kjøpe annonserte varer eller ytelser til dem. Uavhengig av om markedsføringen er særlig rettet mot barn, skal markedsføring av slike produkter ikke forekomme på en måte som oppfordrer voksne til å kjøpe produktet til barn. Det er i markedsføringsloven § 21 andre ledd tatt inn momenter som skal legges vekt på i vurderinger om hvorvidt markedsføringen strider mot god markedsføringsskikk, som for eksempel blir det vist til at det ikke lov med markedsføring som er rettet mot barn, og som spiller på sosial usikkerhet, dårlig selvtillit m.m.

Disse medlemmer mener at forskriften det her er snakk om, må sees i lys av barns behov for vern som en sårbar forbrukergruppe, og at vi som samfunn har et særskilt ansvar for å forebygge blant barn og unge. Barn må ha rett til å bli vernet mot å bli direkte eksponert for reklame for varer som kan ha skadelige virkninger.

Disse medlemmer viser til at det har vært stort engasjement for å få på plass en slik forskriftsendring for å regulere markedsføring av usunn mat og drikke rettet mot barn og unge. Mange organisasjoner støtter forslaget, slik som Forbrukerrådet, Forbrukertilsynet og Barneombudet. Ifølge Nasjonalforeningen for folkehelsen sine undersøkelser er det stor oppslutning i befolkningen om å beskytte barn mot reklame for usunn mat og drikke.

Komiteens medlemmer fra Senterpartiet, Kristelig Folkeparti og Pasientfokus vil imidlertid også bemerke at det det har vært negative tilbakemeldinger fra næringsliv og aktører på selve forskriften. Disse medlemmer registrerer at forslaget tar utgangspunkt i bransjen sin egen selvregulering, Matbransjens Faglige Utvalg (MFU). Men selvreguleringen har dessverre ikke oppnådd gode nok resultater for å beskytte barn. Disse medlemmer vil påpeke at det selvsagt skal være lov å selge slik mat og drikke, men at saken og forskriften handler om hvilken reklame det skal være lov å rette særlig mot barn. Disse medlemmer registrerer også at forskriften har blitt endret på en del vesentlige punkt etter høring, som gjør den mindre inngripende for næringslivet. Det er nå presisert at reg-

lene ikke gjelder for reklame rettet mot barn, men som er særlig rettet mot barn. Reglene om plassering av produkter i butikken er ikke tatt med i forskriften. Reglene om emballasje for produkter som ble foreslått i høringen, er ikke tatt med i den endelige forskriften. Det er tatt inn unntak for å bruke varemerker i forbindelse med sponning, så lenge det ikke er et varemerke for konkrete produkter som omfattes av produktlisten. Disse medlemmer merker seg også at departementet skal utarbeide en veileder til forskriften, der næringsdrivende blir invitert inn i arbeidet med utarbeiding. Disse medlemmer mener det er viktig at det blir klarhet i detaljene rundt hva forskriften omfatter, og praktiseringen av reglene. Disse medlemmer mener det også er viktig å evaluere om forskriften treffer godt nok, eller om det er utslag og konsekvenser som man ikke har forutsett at reguleringen vil gi. Da bør det raskt kunne justeres.

Komiteens medlem fra Fremskrittspartiet viser til at Fremskrittspartiet har vært og er motstandere av den underliggende forskriften, og at det nå foreslås en sanksjonshjemmel uten at det er gitt tydelige rammer for hva som er lov og ikke.

Dette medlem mener det er uklart hvilke produkter som omfattes, eksempelvis hvorvidt matvarer som inneholder tilsatt sukker, som posteier, kaviar, makrell i tomat eller leverpostei, med lite eller mye tilsatt sukker eller søtstoffer, kan falle inn under forbudet, ettersom Helsedirektoratet har skrevet at «søte pålegg» betyr alle produkter som er tilsatt sukkerarter eller søtstoffer, uten noen nedre grenseverdi.

Dette medlem viser til at helse- og omsorgsminister Jan Christian Vestre i Stortingets spørretime 14. mai 2025 forklarte at eksemplene i forskriftens produktliste skal forstås som en avgrensning, slik at produkttyper som ikke konkret fremgår av listen, ikke omfattes av forbudet. Det bidrar i tilfelle til noe klargjøring på dette punktet, men bør fremgå klart av forskriften.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet viser til at produktlisten i forskriften bygger på produktlisten utarbeidet at Matbransjens Faglige Utvalg (MFU). Begrepet «søte pålegg» stammer fra MFUs produktliste. Det stemmer, som representanten fra Fremskrittspartiet påpeker, at forskriften ikke fastsetter en grenseverdi for tilsatt sukker i pålegg, det gjør heller ikke MFUs regler. Disse medlemmer vil påpeke at forskriften, i motsetning til MFUs produktliste, gir en rekke eksempler på hva som skal regnes som søte pålegg:

- «Søte pålegg, inkludert
- honning og sjokoladepålegg, søte nøttebaserte pålegg og andre tilsvarende søte pålegg

- syltetøy, prim og brunost med tilsatte sukkerarter eller søtstoff»

Disse medlemmer mener det er helt tydelig at selv om posteier, kaviar, makrell i tomat og andre lignende pålegg er tilsatt sukker, så vil de ikke kunne defineres som søte pålegg. Dette ble bekreftet, som representanten fra Fremskrittspartiet selv påpeker, av statsråd Jan Christian Vestre i Stortinget 14. mai 2025.

Komiteens medlem fra Fremskrittspartiet peker også på at alders skillet for målgruppen skaper ytterligere uklarhet – da markedsføring særlig rettet mot 18-åringer er tillatt, men mot 17-åringer er forbudt, og det i praksis vil være utfordrende å skille mellom virkemidler som retter seg mot unge voksne (20–25+) og eldre ungdom (17–18). Samme utfordring oppstår ikke mellom unge voksne og yngre ungdom.

Dette medlem vil peke på at i vurderingen av om markedsføring anses særlig rettet mot barn, åpner forskriften for en nær helt åpen skjønnsutøvelse fra tilsynsmyndigheten, særlig ved å bruke ordet «kan» flere ganger. Momentene som listes i § 4 tredje ledd, er etter ordlyden valgfrie, og det kan vektlegges andre, ukjente, momenter – ettersom momentene er noe det «blant annet kan» legges vekt på. I tillegg kommer momentene går utover vilkåret som skal vurderes – altså hvorvidt markedsføring «er særlig rettet mot barn». Momentene peker på hvorvidt elementer i markedsføringen «særlig kan appellere til barn», ikke om de faktisk gjør det.

Dette medlem mener det er særlig problematisk at forskriften ikke klart avgrenser hvilke produkter som omfattes, og hva som regnes som markedsføring «særlig rettet mot barn». Det fremgår også av høringssvar at kriteriene er skjønnsmessige og vagt formulerte, og åpner for svært ulik tolkning og håndheving. Momentene som fremgår av forskriften for å avgjøre om markedsføring er særlig rettet mot barn, er etter ordlyden valgfrie og åpner for at andre, ukjente, momenter, kan vektlegges av tilsynsmyndigheten.

Dette medlem viser videre til at markedsføring som ikke er særlig rettet mot barn, men mot voksne, likevel forbys dersom markedsføringen forekommer på en måte som oppfordrer voksne til å kjøpe produktet til barn. Bestemmelsen ligger utenfor forskriftens formål i § 1, og det er uklart hva slik oppfordring til voksne betyr i praksis og hvordan aktørene konkret skal forholde seg til en slik utpreget skjønnsmessig bestemmelse.

Dette medlem viser for øvrig til at det er uklart hva som er «ideelle formål» og ikke etter forskriftens § 5 a, hvor sponsing skal være tillatt, ettersom det ikke er noen definisjon av begrepet. Videre er det uklart hva som ligger i unntaket i § 5 b som gjør det ulovlig å bruke sponsors varemerker som gjelder for konkrete produkter i vedlegg I, ettersom alle relevante varemerker er

knyttet til konkrete produkter – hvilket er et varemerkes viktigste funksjon.

Dette medlem mener slike uklarheter, som ikke kan rettes opp ved uttalelser fra regjeringen, departementet eller i en veileder, gjør at lovforslaget utfordrer både legalitetsprinsippet i Grunnloven § 113 og forutberegnelighetskravet i EMK art. 7, og disse bestemmelsene brytes ved innføring av overtredelsesgebyr som sanksjon, som også risikerer å kjennes ugyldig ved rettslig prøving.

Komiteens tilråding

Komiteens tilråding A fremmes av medlemmene i komiteen fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet, Sosialistisk Venstreparti, Rødt, Kristelig Folkeparti og Pasientfokus.

Komiteens tilråding B I fremmes av en samlet komité.

Komiteens tilråding B II fremmes av medlemmene i komiteen fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet, Sosialistisk Venstreparti, Rødt og Pasientfokus.

Komiteen har for øvrig ingen merknader, viser til proposisjonen og rår Stortinget til å gjøre følgende

vedtak:

A.

V e d t a k t i l l o v

om endringer i matloven (hjemmel for overtredelsesgebyr ved brudd på forskrift)

I

I lov 19. desember 2003 nr. 124 om matproduksjon og mattrygghet mv. skal ny § 26 a lyde:

§ 26 a Overtredelsesgebyr

Tilsynsmyndigheten kan ilegge overtredelsesgebyr overfor virksomheter som forsettlig eller uaktsomt overtrer forskrifter gitt i medhold av matloven § 10 tredje ledd, dersom det er fastsatt i forskriften at overtredelse kan medføre slik sanksjon.

Dersom den ansvarlige for overtredelsesgebyret er et foretak som inngår i et konsern, hefter foretakets morselskap og morselskapet i det konsernet selskapet er en del av, subsidiært for beløpet. Morselskapers betalingsforpliktelse er tvangsgrunnlag for utlegg.

Kongen kan i forskrift fastsette hvilke hensyn det kan eller skal legges vekt på ved vurderingen av om overtredelsesgebyr skal ilegges.

Kongen kan i forskrift gi bestemmelser om utmåling. Kongen kan gi forskrifter om betaling av overtredelsesgebyret, herunder betalingsfrister, om renter og

om tilleggsgebyr dersom overtredelsesgebyret ikke blir betalt ved forfall.

Tilsynsmyndighetens adgang til å ilegge overtredelsesgebyr foreldes etter 2 år. Fristen regnes fra tidspunktet overtredelsen fant sted. Fristen avbrytes ved at tilsynsmyndigheten gir forhåndsvarsel eller fatter vedtak om overtredelsesgebyr. Kongen kan gi nærmere bestemmelser i forskrift om foreldelse, herunder fravike bestemmelsene om foreldelsesfrist og fristavbrudd for særlige typer overtredelser.

II

Loven gjelder fra den tid Kongen bestemmer.

B.

I

Stortinget ber regjeringen evaluere forskrift om forbud mot markedsføring av visse næringsmidler særlig rettet mot barn og tilhørende overtredelsesgebyr etter 2 år.

II

Stortinget ber regjeringen sikre at endringer i matloven (hjemmel for overtredelsesgebyr ved brudd på forskrift) iverksettes 1. januar 2027.

Oslo, i helse- og omsorgskomiteen, den 22. mai 2025

Tone Wilhelmsen Trøen

leder

Kjersti Toppe

ordfører

